Lietas Nr. C28170916
Lietas arhīva Nr. C-0043-17/3

AIZMUGURISKS
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017.gada 20.februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese I.Ramane
ar sekretāri I.Harkovu
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „/Nosaukums/" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 28.decembrī SIA „/Nosaukums/" (turpmāk – prasītājs), pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756., 1757., 1763., 1793., 1797., 1798., 1801., 1805., 1934., 1943.pantu, cēla tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāja) par parāda un likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 23.aprīlī AS „Swedbank" un atbildētāja noslēdza līgumu par Patēriņa kredīta (aizdevuma) izsniegšanu un izmantošanu (turpmāk – Līgums). Parakstot Līgumu, atbildētāja piekrita Līguma noteikumiem, tajā skaitā, arī Līguma saistošajam grafikam.

Prasītājs norāda, saskaņā ka ar Līguma noteikumiem atbildētājai bija jānodrošina atbildētājas kontā nepieciešamo naudas līdzekļu apmērs aizdevuma summas un procentu samaksai ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma datumā.

AS „Swedbank" veicis atbildētājas privātā konta stāvokļa analīzi un konstatējis, ka atbildētāja nepapildina savu privāto kontu un banka nav spējīga veikt ieturējumus no atbildētājas privātā konta aizdevuma summas un procentu par aizdevuma lietošanu samaksai un tādējādi atbildētāja nepilda Līguma noteikumus. Izmantotā un neatgrieztā kredīta (aizdevuma) summa ir 2814,26 *euro*, procentus parāds par kredīta (aizdevuma) izmantošanu sastāda 168,57 *euro,* kas kopā ir 2982,83 *euro*.

2011.gada 30.septenbrī AS „Swedbank" cedēja prasījuma tiesības, kas izriet no AS „Swedbank" un atbildētājas noslēgtā Līguma prasītājam ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā, paziņojot prasītājam līguma izbeigšanas datumu 2009.gada 27.oktobrī.

Prasītājs izsūtījis atbildētājai AS „Swedbank" paziņojumu par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu prasītājam, kas uzskatāms par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu un paziņojumu par parādsaistībām.

Prasītājs veicis visas nepieciešamās pirmstiesas darbības prasījuma, kavējuma procentu un zaudējumu iekasēšanā no atbildētājas. Uz pretenzijām atbildētāja nav reaģējusi, kā arī parādu un blakus prasījumus nav apmaksājusi.

Saskaņā ar 2011.gada 5.oktobra AS „Swedbank" izziņu galveno parādu veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 1977,87 (2814,26 *euro*); aprēķinātie % par aizdevuma līdzekļu izmantošanu (maksa par kredīta izmantošanu) 168,57 *euro* (Ls 118,47).

Prasītājs aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2009.gada 27.oktobra līdz 2015.gada 10.decembrim par 2234 kavētām dienām 1095,50 *euro*.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētājas galveno parādu 2982,83 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 1095,50 *euro*, kopā 4078,33 *euro*, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus par prasību tiesai nav iesniegusi.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē lūdza prasību apmierināt pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un apstākļiem. Papildus paskaidrojis, ka atbildētāja no 2009.gada 17.augusta nav veikusi nevienu maksājumu. 2009.gada 27.oktobrī AS „Swedbank" atkāpās no līguma. Tāpēc likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti no galvenā parāda 2982,83 *euro*, kas noteikts dienā, kas banka izmantoja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma. Atsaucas uz Augstākas tiesas 2013.gada 19.decembra spriedumu civillietā Nr.C04254511.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies. Tiesas sēdes laiks un vieta atbildētājai paziņots likumā noteiktā kārtībā 2016.gada 8.novembrī, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adresi. Tādējādi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu, ir pamats uzskatīt, ka atbildētājai tiesas sēdes vieta un laiks paziņots savlaicīgi, likumā noteiktā kārtībā. Atbildētāja neierašanās iemeslus tiesai nav paziņojusi, atlikt lietas izskatīšanu nav lūgusi.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, uzskata par iespējamu skatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 208.^{1} panta pirmajai daļai, tā kā atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par prasību un nav ieradusies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, lietā taisāms aizmugurisks spriedums.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot tos savstarpējā saistībā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav ieradusies uz tiesas sēdi, nav sniegusi paskaidrojumus, nav cēlusi iebildumus pret prasību un nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka viņai nav pamatotu iebildumu pret prasību. Lai gan, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem, tiesa tos vērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietas materiāliem pievienotais 2008.gada 23.aprīļa Patēriņa kredīta līgums apstiprina, ka atbildētāja un AS „Wsedbank" nodibinājušas tiesiskās attiecības, uz kuru pamata atbildētājai izsniegts aizdevums Ls 3000 (4268,62 *euro*), ar procentu likmi gadā – 22% no faktiski izmantojamās kredīta summas. Savukārt atbildētāja apņēmās nodrošināt, lai tās bankas kontā katra mēneša 17.datumā būtu pieejama maksājuma summa saskaņā ar līguma noteikumiem un grafiku.

Tiesa uzskata, ka līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, kā neapstrīdēts tas ir spēkā esošs un pusēm saistošs. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek pienākumu izpildīt apsolīto. Saskaņā līgumu kredīta samaksas termiņš, noteikts 2011.gada 17.aprīlis.

Civillikuma 1793.panta 3.punktā noteikts, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Savukārt 1801.pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu no cesijas brīža cesionārs iegūst tiesības darboties ar kreditora tiesībām.

2011.gada 30.septembra starp AS „Swedbank" un prasītāju noslēgts Cesijas līgums Nr.SWED-4. Saskaņā ar Cesijas līguma 1.1.punkta noteikumiem prasītājs ieguva prasījuma tiesības par abildētājas saistībām. Turklāt 2011.gada 18.oktobrī atbildētājai paziņots par prasījuma tiesību cesiju un parādsaistībām.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka AS „Swedbank" 2011.gada 30.septembrī cedēja savu prasījumu pret atbildētāju par summu 2982,83 *euro* apmērā prasītājam, kā arī atbilstoši Cesijas līguma 2.1.punktam, cedēja arī tiesības prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā. Tādējādi lietas materiāliem pievienotie rakstveida pierādījumi apstiprina, ka Līgums, uz kura pamata nodibinātas bankas un atbildētājas tiesiskās attiecības un no kura izrietošās prasījuma tiesības ir cedētas prasītājam, ir izbeigts 2009.gada 27.oktobrī.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka gan Patēriņa līgums, gan Cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām un ir saistoši pusēm. Lietā nepastāv strīds par abu līgumu nosacījumiem un par to, ka prasītājam ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Bankas saistību izpildi apstiprina AS „Swedbank" konta izraksts no 2008.gada 23.aprīļa līdz 2009.gada 27.oktobrim, no kura redzams, ka 2008.gada 23.aprīlī atbildētājas kontā ieskaitīta aizdevuma summa Ls 3000 (4268,62 *euro*) paskaidrojumos norādīts – 08-052399-PT Aizdevuma izmaksa 551017236374.

Saskaņā ar Patēriņa līguma 7.4. punktu prasītājam ir tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt līgumu un pieprasīt pilnīgu saistību izpildi, ja atbildētājs pārkāpj kādu no līguma noteikumiem.

No 2016.gada 22.decembra AS „Swedbank" izziņas redzams, ka atbildētājai, saskaņā ar līguma, bija jāveic ikmēneša maksājumi līdz katra mēneša 17.datumam no 2008.gada 17.maija līdz 2011.gada 17.aprīlim Ls 114,67 (163,16 *euro*) apmērā.

No lietas materiāliem pievienotā veikto maksājumu saraksta redzams, ka atbildētāja pēdējo maksājumu no Patēriņa līguma izrietošo saistību izpildei atbilstoši maksājumu grafikā noteiktajam veikusi 2009.gada 10.augustā. Tādējādi atbildētāja, neievērojot līguma noteikumus, pieļāvusi parādnieka nokavējumu, pēc 2009.gada 10.augusta pilnībā pārtraucot pildīt no līguma izrietošās saistības.

Ievērojot to, ka banka bija izmantojusi līgumā paredzētās tiesības izbeigt līgumu pirms termiņa, pēc 2009.gada 27.oktobra ir zudis līgumiskais pamats līgumā paredzēto procentu aprēķināšanai un piedziņai. Šāda atziņa pausta arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā SKC-644/2013, kurā Senāts atkāpies no judikatūras un izdarījis precizējumu, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Tādējādi prasība par līgumisko procentu piedziņu būtu pamatota un apmierināma tikai par laiku līdz līguma izbeigšanai, t.i., par laiku līdz 2009.gada 27.oktobrim.

Lietas materiāliem pievienotais izraksts no 2011.gada 30.septembra cesijas līguma pielikuma Nr.1 apstiprina, ka banka cedējusi prasītājam prasījuma tiesības 2982,83 *euro* apmērā, kas izriet no bankas un atbildētājas 2008.gada 23.aprīļa līguma. Saistības nofiksēšanas datums norādīts 2009.gada 27.oktobris. Tādējādi secināms, ka līgumisko procentu aprēķins apturēts bankai vienpusēji, atkāpjoties no līguma.

Tā kā atbildētāja bija pieļāvusi Līguma lietošanas noteikumu pārkāpumu, neveicot minimālās iemaksas ilgāk par trīs mēnešiem, bankas rīcība nav pretrunā ar Civillikuma 1589.pantu, kas nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Turklāt bankas vienpusējā atkāpšanās no līguma nav pretrunā ar Patērētāju tiesību likuma prasībām, jo Līguma noteikumu 4.3.punktā paredzētas arī atbildētāja tiesības izbeigt līgumu.

No AS „Swedbank" 2011.gada 5.oktobra izziņas Nr.316RC03-23241A/ELR izriet, k a /pers. B/ saistības saskaņā ar 2008.gada 23.aprīlī noslēgto Patēriņa kredīta līgumu sastāv no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 1977,87 (2814,26 *euro*), aprēķinātajiem procentiem par aizdevuma lietošanu Ls 118,47(168,57 *euro*), procentiem par pamatsummas atmaksas kavējumu Ls 2194,21 (3122,08 *euro*), līgumsoda par procentu samaksas kavējumu Ls 4,4 (6,26 *euro*).

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 19.decembra spriedumā Nr.PAC-0442-13, norādīts, ka no Civillikuma 1766.pantā noteiktā izriet, ka izbeidzot kredīta līgumu un fiksējot galīgo parāda summu, šie maksājumi kapitalizējas par galveno parādu, un no šīs summas veicams likumisko nokavējuma procentu aprēķins.

Pamatojoties uz norādīto un saskaņā ar Civillikuma 1766.pantu, 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, 1943.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju par galvenā parāda 2982,83 *euro* un likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Atbildētāja, atbilstoši Civillikuma 1838.pantā noteiktajam, nav iesniegusi tiesā pierādījumus, kas dotu pamatu atzīt, ka parāds ir samaksāts pilnībā vai lielākā apmērā kā tas norādīts prasībā, līdz ar to tiesai nav ziņu, kas liktu apšaubīt prasītāja norādītos apstākļus un veiktos aprēķinus.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta trešo punktu, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Kā jau iepriekš konstatēts atbildētāja ir pieļāvusi parādnieka nokavējumu – nepildot no līguma izrietošās saistības un nav veikusi pilnīgu parāda samaksu arī pēc līgumu izbeigšanas, kā arī pēc atgādinājuma. Tā kā pēc līgumu izbeigšanas nepastāv pamats līgumisko nokavējuma procentu aprēķinam, par turpmāko kredīta lietošanas laiku atbildētājai ir pienākums maksāt nokavējuma procentus rodas uz likuma pamata.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti, atbilstoši Civillikuma 1760.panta noteikumiem, aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus par laiku

no 2009.gada 27.oktobra līdz 2015.gada 10.decembrim.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka likumisko nokavējuma procentu aprēķins izdarīts atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai, tas ir, seši procenti no simta gadā. Pastāvot šādiem apstākļiem prasījums par likumisko procentu piedziņu apmierināms pilnībā, piedzenot no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2009.gada 27.oktobra līdz 2015.gada 10.decembrim 1095,50 *euro* apmērā.

2011.gada 18.oktobrī, 2011.gada 2.decembrī un 2014.gada 18.februārī atbildētājai nosūtīti paziņojumi par prasījuma tiesību cesiju un brīdinājumi, norādot neizpildīto saistību apmēru un termiņu samaksai. Ievērojot norādīto atbilstoši Civillikuma 1905.pantā noteiktajam, tika pārtraukts noilguma tecējums.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, norādot to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta noteikumiem likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā un procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Tādējādi prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 2982,83 *euro*. Ievērojot, Civillikuma 1763.panta 1.punktā noteikto procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi – atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta prasībām, valsts nodeva 397,87 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, ko prasītājs samaksājis, sniedzot prasību tiesā, kopā 402,57 *euro*.

Turklāt ievērojot to, ka lietas iztiesāšanas gaitā radušos tiesas izdevumu faktiskais apmērs ir 11,48 *euro*, atbilstoši Civilprocesa likuma 39., 42. pantam, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to neapmaksātajā apmērā 6,78 *euro* (11,48 *euro* – 4,70 *euro* = 6,78 *euro*).

Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tādejādi, tiesa nosaka atbildētājai 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 41., 42., 97., 190., 195., 204.[1], 208.[1] panta, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, SIA „/Nosaukums/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā galveno parādu 2982,83 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2009.gada 27.oktobra līdz 2015.gada 10.decembrim 1095,50 *euro* un tiesas izdevumus 402,57 *euro*, kopā 4480,90 *euro* (četri tūkstoši četri simti astoņdesmit *euro* 90 centi).

Samaksa izdarāma prasītāja norēķinu kontā LV61 HABA 0551 0088 6879 3, banka AS „Swedbank".

Noteikt SIA „/Nosaukums/" tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus – 6% gadā, no nesamaksātās pamatparāda summas 2982,83 *euro*, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,78 *euro* (seši *euro* 78 *centi*).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā: saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, Valsts kase, konta Nr.LV51 TREL 2190 4580 1900 0, BIC kods TRELL22, maksājuma mērķis – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā C28170916.

/pers. B/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

/pers. B/, ka pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecējuma valsts labā maksājamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu apstiprinošs dokuments jāiesniedz tiesā, pretējā gadījumā spriedums šajā daļā tiks nodots piespiedu izpildei.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Atbildētāja 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns spriedums sastādīts /datums/.

Tiesnese I.Ramane